

Ensemble Spaarnwoude

Aardkundige waarden Spaarnwoude

Het ensemble Spaarnwoude bestaat uit een voormalig veenstroomlandschap met nog enkele strandwalresten. Het ligt op de overgang van het strandwallen-veenpolderlandschap, dat zich uitstrekt van Spaarnwoude-Haarlemmerliede en Spaarnwoude in het noordoosten, naar de Zuiderpolder - Haarlem-Oost- Binnenliede - Haarlemmerliede en Penningsveer in het zuidwesten.

In dit ensemble komen aardkunde en cultuurhistorie mooi samen. Relicten van de meest landinwaarts gelegen Noordzeegrens in de vorm van de oudste strandwalresten van onze Noord-Hollandse kust, komen aan de oppervlakte in de ontgonnen Verenigde Binnenpolder. De kust ontwikkelde daarna zich door de stijgende zeespiegel in westelijke richting. De strandwal van Akersloot (ensemble Noord-Kennemerland) is vergelijkbaar, maar jonger.

Deze strandwallen zijn zwaar aangetast en is op één plaats op natuurlijke wijze doorbroken door het veenstroompje de Liede. De bodem bestaat voornamelijk uit ingeklonken veen, de strandwal is lokaal bedekt met een kleilaagje. Hier en daar liggen nog voormalige veenputten als overblijfsel van de veenontginning. Ze zijn onderdeel van een eeuwenoud cultuurlandschap waar men onder meer stalmest en bagger uit sloten opricht ter verbetering van de grondkwaliteit. De bodemprocessen bestaan voornamelijk uit veenvorming en verlanding. In het voormalige veenstroomgebied komen enkele inversie-kreekruggen voor die in het veld en op hoogtekaarten goed te zien zijn. Er bevinden zich twee veenmeertjes binnen het aardkundige monument.

Bijzondere aardkundige en cultuurhistorische waarden:

- De combinatie van cultuurhistorische ingrepen en een dergelijke geogenetische historie komen in Europa weinig voor en zijn daarom van internationale betekenis. Destijds was dit de belangrijkste reden voor de provincie Noord-Holland om Spaarnwoude tot haar eerste aardkundige monument te benoemen.

Meer informatie over aardkundig erfgoed in Noord-Holland vindt u [hier](#).